

DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2020.57.312-321>

УДК 728.1

Попович Дмитро Сергійович

аспірант,

кафедри Архітектурного проектування цивільних будівель і споруд

Київський національний університет будівництва і архітектури

d.popovych1995@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-9473-3568>

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРИ В ІСТОРИЧНОМУ АНСАМБЛІ ВЕЛИКИХ МІСТ

Анотація: у статті аналізується формування сучасної житлової архітектури в історичному ансамблі великих міст, та яких потрібно притримуватися принципів поєднання архітектури в історичній забудові. Метою дослідження є винайти і упорядкувати особливості формування житла при малій площі забудови в історичному середовищі, сформулювати методи і вказівки при архітектурному проектуванні, обов'язкові при будівництві в центрах великих міст. Контроль поверховості при проектуванні, екологічність, поєднання архітектури фасадів різного стилю, збереження і розвиток громадського простору в центрі міста – основні методи мудрого поєднання архітектури різних століть. Дане дослідження повинно стати основою для контролю над розвитком нової архітектури в центрі міста.

Ключові слова: історична забудова, реконструкція, мала площа забудови, поєднання нової і старої архітектури, нове житло в історичному центрі.

Постановка проблем. Під час розвитку історичної квартальної забудови великих міст, наприклад Київ, часто, не вистачало грошей для виконання всього проекту забудови кварталу або вулиці і як результат ми маємо вуличну забудову з деякими прогалинами і голими торцями сусідніх будинків. В цих місцях часто влаштовують мініатюрні сквери, які використовуються жителями рідше ніж великі райони парки, по причині відсутності достатнього простору для відпочинку та близьким розташування доріг інтенсивного руху.

Великі міста, такі як Київ, дуже швидко розвиваються і відбувається будівництво нової архітектури на периферії міста. За відсутності якісної транспортної системи в місті, жителі втрачають багато часу на подорож, з однієї точки міста в іншу. Одним з ефективних способів вирішення цієї проблеми було б будівництво сучасного житла і громадських будівель в історичному центрі, це збільшило б щільність населення в центральних

районах. І саме ділянки малої площі мають можливість бути використаними для виконання цієї задачі.

Правильне і гармонійне поєднання нової і старої архітектури є важливим фактором при будівництві в історичній забудові. При цьому сучасна архітектура, яка виконана з особливостями стилю історичного центру є апріорі неправильним шляхом. Від цього втрачається саме історичність вулиці/кварталу, адже прогулюючись вулицею, нікого не зможе здивувати сучасна архітектура в стилі модерну. Архітектурно-історична особливість тієї чи іншої вулиці з'являється, якщо поміж забудови 21 століття, є архітектурні форми модерну чи класицизму і навпаки. Чудовим прикладом поєднання сучасного і минулого в Києві є Костел святого Миколая і Бізнес-центр Торонто-Київ, розташований навпроти. Доказом цього є туристична привабливість Бізнес-центру, з двору якого відкривається чудовий вид на костел і часто використовується фотографами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дану тему вивчали і досліджували такі науковці, як Сидоренко С. І. в своїй роботі «Сучасна архітектура в історичному середовищі», Рогожникова О.Є. в своїй роботі «Особливості проектування житлових будинків у забудові історичного центру міста». В ній вона прийшла до висновку, що житлові формування повинні створюватися як системи різноманітних просторово взаємопов'язаних архітектурних ансамблів, що враховують навколишнє середовище, яке історично склалося та багато в чому визначає своєрідність вигляду старих міст. [1] Також багатим є іноземний досвід таких науковців, як Сара Лардіноіс. Її результатами дослідження стали виявлені успішні аспекти для формування сучасної архітектури в історичному середовищі і включають:

- 1) розвиток за допомогою спільних зусиль професійних реставраторів та архітекторів;
- 2) підкреслення важливості методології (особливо оцінки історичного контексту), щоб зрозуміти, що важливо в цьому місці, так як це не завжди широко розуміється або ілюструється;
- 3) акцент на критеріях оцінки, таких як якість, які вимірні і де є взаєморозуміння термінів; [2]

Мета і завдання дослідження. Сформулювати чіткий механізм і критерії правильного і гармонійного поєднання сучасної архітектури в історичному середовищі, які стануть основою для методичних вказівок, за якими потрібно будувати в історичному центрі великих міст.

Основна частина. Протиставлення архітектурного твору тому, що створено раніше іншими, не дозволяє формувати гармонійні архітектурні комплекси. Важливою містобудівною традицією є спадкоємність – образ того,

що створено в забудові міста попередниками. Традиційна кольорова гама забудови, наприклад, міста Києва, яка історично склалася, частіше була світлою, поліхромною.

Принципи суміщення історичної та сучасної архітектури для гармонії, можна поділити на цілі групи критерій, які разом можуть дати підхід для проектування: містобудівна ситуація, поверховість, силует; об'ємно-просторові співвідношення, оздоблювальні матеріали і колірне рішення; [3]

Дану систему критерій можна використовувати для аналізу і побудованих споруд. Так, для прикладу, візьмемо Національний морський музей в Гданську (рис.1) який побудований в 2012 році, акцентує свою увагу на те що, форма будівлі дуже схожа на традиційне будівництво в місті. Перший критерій, що має назву – містобудівна ситуація дуже добре видна на прикладі фасаду.

Рисунок 1. Національний морський музей в Гданську, як приклад гармонічного поєднання сучасної архітектури в історичному середовищі.

Традиційно містобудівна система складалась з невеликих будинків, які мають спільні бокові стіни. Нова будівля повторює цей стиль, хоча всередині це цільна будівля, яка не розділяється стінами. Поверховість нової будівлі чудово гармонізує з історичним контекстом. Важливо пам'ятати, що навіть, якщо висота поверху нової будівлі відрізняється від сусідньої історичної забудови, висота підвіконня і самого вікна повинна співпадати. Це чудового видно на прикладі морського музею. Силует, важливий критерій при будівництві сучасної архітектури в історичній забудові, найбільш ключові габарити будівлі повинні повторюватись, адже подібне дуже добре видно неозброєним оком, що зводить нанівець усі намагання поєднати нове і старе. Об'ємно-просторові

співвідношення даного проекту видніються здалеку, це і висота вікон, довжина проміжків між вікнами. Форма даху, на кожній частині будинку різна, що гармонічно поєднується з подібним акцентом історичної забудови. Колірна гама повторюється з історичним контекстом. Хоча кольорову гаму міста Гданська важко визначити, вона має багато відтінків, проте в даному районі місті, де знаходиться сам морський музей, гама має пріоритет в кольорах цегли. Оздоблення повторює практику минулих сторічч в місті, тому використали цеглу як опоряджувальний матеріал.

Сучасна архітектура в історичному контексті не обов'язково може заповнювати невеликі проміжки на історичній вулиці. Це впевнено можуть бути і цілі нові райони, які побудовані замість промислових районів або після намівання піску. Чудовим прикладом цього є будівництво нових житлових районів Амстердаму. (Рис. 2, 3) [7, 8]

Рисунок 2. Старе місто Амстердаму

Рисунок 3. Новий район Амстердаму

Ми бачимо, що архітектори повторили основні традиційні елементи історичного міста: колірна гама, висотність, пропорції вікон. Це основа всієї архітектури міста. Зауважимо, що не дивлячись на відсутність історичних будівель в новому районі, архітектори зберегли висотність житла. Даний район доволі близько розташований до старого міста і високі будівлі дещо пригнічували б історичних контекст.

Гармонічне поєднання історичного середовища і нової архітектури також доволі точно передали архітектори проектного бюро Demogo в проекті невеликого району в бельгійському містечку. [9]

Перед вирішенням конкретної проблеми потрібно брати за основу містобудівну ситуацію міста, необхідно чітко сформулювати опорний план розвитку великої містобудівної системи і розмежувати центри міст і їх периферію. При цьому в центрах містобудівної системи повинна розвиватися

саме квартальна забудова, а на периферії - мікрорайона або садибна. Після формування містобудівного завдання з чіткими діленням на зону, де повинна формуватися квартальна забудова, можна формувати архітектуру в історичному районі та в житлових районів 1950-60 років, якщо говорити про міста пострадянського простору.

При проектуванні сучасної архітектури, при малій площі забудови, потрібно притримуватися певних чітких правил для більш кращого поєднання історичної забудови з новою будівлею.

У загальному вигляді - будівля не повинна виділятися з поміж інших за висотою, в іншому випадку вона буде пригнічувати сусідні будівлі, або навпаки. У випадку якщо ділянка забудови знаходиться не на червоній лінії вулиці, а в середині кварталу, можливе проектування будівлі більшої поверховості ніж у навколишньої забудови, таким чином виділяючи домінанту кварталу чи цілого мікрорайону.

Важливими особливостями симбіозу старого і нового є виділення окремих елементів чи груп елементів, габарити який повинні повторюватися на будівлях. Це дає відчуття гармонізації в забудові і кардинально не розділяє різні стилі архітектури.[5]

Висновки. В сучасних умовах масово, стрімко та дещо стихійно проектуються і будуються нові мікрорайони і цілі житлові райони. Ці формування повинні створюватися як системи різноманітних просторово взаємопов'язаних архітектурних ансамблів, що враховують навколишнє середовище, яке історично склалося та багато в чому визначає своєрідність вигляду старих міст.

Формування основних принципів гармонійного поєднання нової архітектури в історичній забудові несе на собі ціль завершити формування цілісного історичного ансамблю без прогалин і сильних контрастів.

Список джерел

1. Рогожникова О. Є., Особливості проектування житлових будинків у забудові історичного центру міста. Архітектурний вісник, КНУБА, 2015, С. 243.
2. Sara Lardinois. Contemporary Architecture in the Historic Environment // Change Over Time, University of Pennsylvania Press, 2017, Volume 7, Number 2, P. 252-271.
3. Хараборська Ю. О., Сушко П. С. Деякі особливості будівництва нових об'єктів в історичному середовищі (на прикладі м. Київ). Сучасні проблеми архітектури та містобудування, КНУБА, 2016, №42, С. 126-135.

4. Norman Foster. Museum of Fine Arts, Boston. Publishing House: Prestel, 2013. – 95 pages.
5. John Warren, John Worthington and Sue Taylor (eds), Context: New Buildings in Historic Settings, Butterworth-Heinemann, Oxford, 1998, P. 45 - 48.
6. Глушакова Е. С. Синтез современной и исторической архитектуры в архитектурно-пространственной среде города. Интеллектуальный потенциал XXI века: ступени познания. Матер. конф. Новосибирск, 2012 С. 11 - 17.
7. Інтернет – ресурс (дата відкриття - 29.05.2020)
<https://gre4ark.livejournal.com/362845.html>
8. Інтернет – ресурс (дата відкриття - 29.05.2020)
<https://34travel.me/post/pereehali-amsterdam>
9. Інтернет – ресурс (дата відкриття – 29.05.2020)
https://t.me/lwyd_arch/2415
10. Vegas F., Mileto C. Contemporary architecture in dialogue with the historic city. Change over time, #7-2. 2017 P-p. 290-306 DOI: 10.1353/cot.2017.0016
11. Swensen, G. Integration of historic fabric in new urban development-A Norwegian case-study. Landscape and urban planning, #107-4. 2012 P-p. 380-388, DOI: 10.1016/j.landurbplan.2012.07.006
12. Sara Lardinois, Ana Paula Arato Goncalves, Laura Matarese, and Susan Macdonald. Contemporary Architecture in the Historic Environment: An Annotated Bibliography. Los Angeles: The Getty Conservation Institute. 2015.
13. Macdonald S. “Contemporary Architecture in Historic Urban Environments. Historic cities #26-2. 2011 P-p. 13-16.
14. Deacamps F. The Conversion of Historic cities and urban settlements initiative. Historic cities #26-2. 2011 P-p. 16-18.
15. Building in Context: New Design in Historic Areas. London: CABE and English Heritage. 2001. 23 pages
16. Misirlisoy D. New Designs in Historic Context: Starchitecture vs Architectural Conservation Principles. Civil Engineering and Architecture 5(6) 2017 P-p: 207-214.
17. Torres Z.N.G. Historic buildings and contemporary additions: the elements of a cohesive design relationship. Unpublished Master Thesis. University of Maryland. Maryland. 2009 P-p. 25-30.
18. Dennison, E. Conservation and Change in Historic towns: research directions for the future, Council for British Archaeology. 1999 P-p. 129-136.
19. Elder and Canon, Andrew Lee. New Design in Historic Settings. Front Cover Image, Shettleston Housing Association Offices, Glasgow. 2010 36 pages.
20. Arnoth A. New architecture in historic context. 15th ICOMOS General Assembly and International Symposium: “Monuments and sites in their setting -

conserving cultural heritage in changing townscapes and landscapes”, Xi'an, China. 2005.

References

1. Rohozhnykova. O.YE. (2015). Peculiarities of designing residential buildings in the construction of the historic city center. [Osoblyvosti proektuvannya zhytlovykh budynkiv u zabudovi istorychnoho tsentru mista] Arkhitekturnyy visnyk, KNUBA, P-p. 243 (in Ukrainian)
2. Sara Lardinois. (2017). Contemporary Architecture in the Historic Environment. Change Over Time, University of Pennsylvania Press, Volume 7, Number 2, P-p. 252-271.
3. Kharabors'ka Y.O., Sushko P.S. (2016) Some features of construction of new objects in the historical environment (on the example of Kyiv) [Deyaki osoblyvosti budivnytstva novykh ob'yektiv v istorychnomu seredovyschi (na prykladi m. Kyiv)] Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannya, KNUBA, №42, P-p. 126-135. (in Ukrainian)
4. Norman Foster. (2013) Museum of Fine Arts, Boston. Publishing House: Prestel. – 95 pages.
5. John Warren, John Worthington and Sue Taylor (eds) (1998) Context: New Buildings in Historic Settings, Butterworth-Heinemann, Oxford. P-p. 45-48.
6. Glushakova E.S. (2012) The synthesis of modern and historical architecture in the architectural and spatial environment of the city [Sintez sovremennoy i istoricheskoy arkhitektury v arkhitekturno-prostranstvennoy srede goroda] Intellectual potential of the XXI century: the level of knowledge. Mater. conf. Novosibirsk. P-p. 11-17. (in Russian)
7. Internet resource (data opened – 29.05.2020) <https://gre4ark.livejournal.com/362845.html>
8. Internet resource (data opened – 29.05.2020) <https://34travel.me/post/pereehali-amsterdam>
9. Internet resource (data opened – 29.05.2020) https://t.me/lwyd_arch/2415
10. Vegas F., Mileto C. (2017) Contemporary architecture in dialogue with the historic city. Change over time, #7-2. P-p. 290-306 DOI: 10.1353/cot.2017.0016
11. Swensen, G. (2012) Integration of historic fabric in new urban development-A Norwegian case-study. Landscape and urban planning, #107-4. P-p. 380 - 388, DOI: 10.1016/j.landurbplan.2012.07.006

12. Sara Lardinois, Ana Paula Arato Gonçalves, Laura Matarese, and Susan Macdonald (2015) Contemporary Architecture in the Historic Environment: An Annotated Bibliography. Los Angeles: The Getty Conservation Institute.
13. Macdonald S. (2011), "Contemporary Architecture in Historic Urban Environments. Historic cities #26-2. P-p. 13 – 16.
14. Deacamps F. (2011) The Conversion of Historic cities and urban settlements initiative. Historic cities #26-2. P-p. 16 – 18.
15. Building in Context: New Design in Historic Areas (2001) London: CABE and English Heritage. 23 pages
16. Misirlisoy D. (2017) New Designs in Historic Context: Starchitecture vs Architectural Conservation Principles. Civil Engineering and Architecture 5(6) P-p: 207 – 214.
17. Torres Z.N.G. (2009) Historic buildings and contemporary additions: the elements of a cohesive design relationship. Unpublished Master Thesis. University of Maryland. Maryland. P-p. 25-30.
18. Dennison, E, (1999). Conservation and Change in Historic towns: research directions for the future, Council for British Archaeology. P-p. 129-136.
19. Elder and Canon, Andrew Lee (2010) New Design in Historic Settings. Front Cover Image, Shettleston Housing Association Offices, Glasgow. 36 pages.
20. Arnoth A. (2005) New architecture in historic context. 15th ICOMOS General Assembly and International Symposium: "Monuments and sites in their setting - conserving cultural heritage in changing townscapes and landscapes", Xi'an, China.

Анотация

Попович Дмитрий Сергеевич, аспирант кафедры Архитектурного проектирование гражданских зданий и сооружений, Киевский национальный университет строительства и архитектуры.

Особенности формирования современной архитектуры в исторической среде больших городов.

В статье анализируется формирование современной жилой архитектуры в историческом ансамбле крупных городов, нужно придерживаться определенных принципов сочетание архитектуры в исторической застройке. Целью исследования является изобрести и упорядочить особенности формирования жилья при малой площади застройки в исторической среде, сформулировать методы и указания при архитектурном проектировании, обязательные при строительстве в центрах крупных городов. Контроль этажности при проектировании, экологичность, сочетание архитектуры фасадов различного стиля, сохранение и развитие общественного пространства в центре

города - основные методы мудрого сочетание архитектуры разных веков. Данное исследование должно стать основой для контроля за развитием новой архитектуры в центре города.

Ключевые слова: историческая застройка, реконструкция, малая площадь застройки, сочетание новой и старой архитектуры, новое жилье в историческом центре.

Annotation

Dmytro Popovych, postgraduate student of the Department of Architectural Design of Civil Buildings and Structures, Kyiv National University of Construction and Architecture.

Features of the formation of modern architecture in the historical environment of large cities.

The article analyzes the formation of modern residential architecture in the historical ensemble of large cities, it is necessary to adhere to certain principles of the combination of architecture in historical buildings. The purpose of the study is to invent and streamline the features of the formation of housing with a small building area in the historical environment, to formulate methods and guidelines for architectural design, mandatory for construction in the centers of large cities. Control over the number of storeys during design, environmental friendliness, the combination of architecture of facades of various styles, the preservation and development of public space in the city center are the main methods of a wise combination of architecture of different centuries. This study should be the basis for monitoring the development of new architecture in the city center.

The purpose and objectives of the study is to formulate a clear mechanism and criteria for the correct and harmonious combination of modern architecture in the historical environment, which will be the basis for guidelines to be built in the historic center of large cities. In modern conditions, new neighborhoods and entire residential areas are being designed and built en masse, rapidly and somewhat spontaneously. These formations should be created as systems of various spatially interconnected architectural ensembles that take into account the environment that has developed historically and largely determines the uniqueness of the appearance of old cities.

The formation of the basic principles of harmonious combination of new architecture in historic buildings aims to complete the formation of a holistic historical ensemble without gaps and strong contrasts.

When designing modern architecture, with a small building area, you need to follow certain clear rules for a better combination of historic buildings with a new building.

Important features of the symbiosis of old and new is the selection of individual elements or groups of elements, the dimensions of which must be repeated on buildings. This gives a sense of harmonization in the building and does not radically separate the different styles of architecture.

Key words: historical building, reconstruction, small building area, combination of new and old architecture, new housing in the historical center.